

โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่”

ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี

อัจฉราภรณ์ วงศ์สุขศรี^{1/} ลักณา จันทรวงศ์ศรี^{1/} จินตนา บุญทิพย์^{1/} กาญจนา พูลเจริญ^{1/} ณรงค์ ย้อนใจทัน^{1/}
อังค์ณ แฉ่มพุกพันธ์^{1/} อุดมศักดิ์ ความมีสุข^{1/} อรรถสิทธิ์ บุญธรรม^{1/} วัลลิภา สุชาโต^{1/}
นิลุบล ทวีกุล^{2/} รัชพล ชูยอด^{1/} ปัญญา พุกสุน^{2/} สุนนา งามผ่องใส^{3/}

บทคัดย่อ

โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่” ภายใต้ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรพระราชทานแนวทางและหลักการในการบริหารการจัดการที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด ให้มีการเป็นอยู่อย่างพอเพียง เกิดการพึ่งพาตนเอง มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน ฝึกอบรม และบริการข้อมูลทางวิชาการด้านพืชและเป็นต้นแบบให้เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงได้ศึกษา เรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเองและสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ดีขึ้น ตลอดจนเป็นการเผยแพร่เทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร โดยเริ่มดำเนินการปี พ.ศ. 2551 จนถึงปัจจุบัน ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี และกิจกรรมการขยายผลสู่เกษตรกร ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2561 จากการจัดแบ่งพื้นที่ 10.5 ไร่ ตามสัดส่วน เป็นพื้นที่สระน้ำ ร้อยละ 30 พื้นที่นาข้าว ร้อยละ 30 พื้นที่ปลูกไม้ผล พืชไร่ พืชผัก ร้อยละ 30 และที่อยู่อาศัยและอื่น ๆ ร้อยละ 10 ซึ่งพื้นที่สระน้ำ จำนวน 2 ไร่ มีการเลี้ยงปลาเบญจพรรณ ได้ผลผลิตรวม 492 กิโลกรัมต่อไร่ พื้นที่นาข้าว จำนวน 3 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ กข43 ข้าวพันธุ์ไรซ์เบอร์รี่ และข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ได้ผลผลิตรวมเฉลี่ย 401.34 กิโลกรัมต่อไร่ พื้นที่ปลูกไม้ผล พืชไร่ พืชผัก จำนวน 4 ไร่ โดยไม้ผลได้ผลผลิตเฉลี่ย 1,065.33 กิโลกรัมต่อไร่ พืชไร่ได้ผลผลิตเฉลี่ย 540.00 กิโลกรัมต่อไร่ พืชผักได้ผลผลิตเฉลี่ย 3,687.00 กิโลกรัมต่อไร่ และที่อยู่อาศัยและอื่น ๆ พื้นที่ 1.5 ไร่ ได้ผลผลิตจากการเพาะเห็ด 526 กิโลกรัม และจากการเลี้ยงเป็ดเนื้อ จำนวน 90 ตัว น้ำหนักรวม 180 กิโลกรัม นอกจากนี้ได้จัดให้มีการฝึกอบรมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีใหม่ให้กับเกษตรกรในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง มีการสาธิตและเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เมื่อเกษตรกรได้รับการอบรมและศึกษาดูงานแล้ว สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรที่ได้รับไปปรับปฏิบัติใช้และเกิดผลสำเร็จ สามารถนำไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์และเหมาะสมกับพื้นที่ของตนเองได้ โดยในปี 2561-2562 สามารถขยายผลสู่แปลงเกษตรกรได้จำนวน 10 ราย นอกจากนี้ ยังมีการปลูกฝังการสร้างจิตสำนึกและให้ตระหนักถึงหลักของเกษตรทฤษฎีใหม่บนพื้นฐานปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการตอบสนองแนวทางพระราชดำริได้อย่างแท้จริง

^{1/} ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ตำบลจรเข้มสามพัน อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดสุพรรณบุรี 72160

^{2/} สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท 17150

^{3/} สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน ถนนพหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

คำนำ

จากสภาวะเศรษฐกิจของประเทศปัจจุบันมีความแปรปรวนไม่แน่นอน มีการปรับเปลี่ยนตลอดเวลา ตามกระแสการเปลี่ยนแปลงสภาวะเศรษฐกิจของโลก ทำให้ส่งผลกระทบต่อสภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย เกิดปัญหาความยากจนและด้อยโอกาสในด้านต่าง ๆ จนบางครั้งไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้ เกิดเป็นปัญหาครอบครัว ปัญหาด้านอาชญากรรม ตลอดจนปัญหาด้านสังคมที่ทำให้เกิดความเดือดร้อนได้ ซึ่งในการป้องกันและแก้ไขปัญหานั้นจะต้องอาศัยความเข้มแข็งของชุมชน และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม เป็นการบูรณาการให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการใช้ทุนทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม มีการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานสังคม ภายใต้หลักการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (นิรนาม, 2562)

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชทานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความมั่นคงและยั่งยืน ทรงคิดค้นเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรรมที่ไม่ได้ผลในเขตแห้งแล้ง ขาดแคลนน้ำในการเกษตร โดยเฉพาะการประกอบอาชีพทางการเกษตรโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ซึ่งมีความเสี่ยงสูงในการขาดแคลนน้ำ กรณีฝนทิ้งช่วงและปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอในการเพาะปลูก แนวพระราชดำริเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางการพัฒนาการเกษตรอย่างเป็นขั้นตอนนั้น เป็นตัวอย่างการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เฉพาะในพื้นที่ที่เหมาะสม เกษตรทฤษฎีใหม่ คือ ทฤษฎีแห่งการใช้น้ำและการบริหารงานพัฒนาการเกษตรแผนใหม่ เน้นถึงเกษตรกรรายย่อยที่มีที่ดินจำนวนน้อย สามารถเลี้ยงตัวเองได้ สามารถผลิตข้าวให้เพียงพอต่อการบริโภคตลอดทั้งปี มีพืชผักและอาหารโปรตีนจากการเลี้ยงสัตว์ไว้บริโภคตลอดทั้งปี แนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ได้กำหนดการจัดแบ่งพื้นที่เป็น 30 : 30 : 30 : 10 ดังนี้ คือ ขุดสระ ร้อยละ 30 ปลูกข้าว ร้อยละ 30 ปลูกพืชไร่ และพืชสวน ร้อยละ 30 และที่อยู่อาศัย ร้อยละ 10 ของพื้นที่ทั้งหมด (นิรนาม, 2559)

ประโยชน์ของทฤษฎีใหม่ จากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ นั้น ทำให้ประชาชนพออยู่พอกินสมควรแก่อดีตภาพในระดับที่ประหยัด ไม่อดอยากและเลี้ยงตนเองได้ ในหน้าแล้งมีน้ำน้อยก็สามารถเอาน้ำที่เก็บไว้ในสระมาปลูกพืชผักต่าง ๆ ได้ แม้แต่ข้าวก็ยังปลูกได้ โดยไม่ต้องเบียดเบียนชลประทาน ในปีที่ฝนตกตามฤดูกาลโดยมีน้ำดีตลอดปี ทฤษฎีใหม่นี้ก็สามารถสร้างรายได้ให้ร่ำรวยขึ้นได้ ในกรณีที่เกิดอุทกภัยก็สามารถที่จะฟื้นตัวและช่วยตัวเองได้ในระดับหนึ่ง โดยทางราชการไม่ต้องช่วยเหลือมากเกินไป อันเป็นการประหยัดงบประมาณด้วย (นิรนาม, 2562) การน้อมนำแนวทางการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสาน และการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการพัฒนาทำให้เกษตรกรพัฒนาเพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ นำไปสู่การนำผลผลิตส่วนเกินออกมาขายเพื่อสร้างรายได้ การรวมกลุ่มเพื่อนำผลผลิตไปจำหน่ายนอกชุมชนและการขยายเครือข่าย โดยมีหัวใจสำคัญอยู่ที่การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน สิ่งเหล่านี้จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความกินดีอยู่ดีให้แก่เกษตรกรสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน และเกิดความมั่นคงในระยะยาว นอกจากนี้ ยังสามารถเป็นแนวทางที่ปฏิบัติได้ อย่างเป็นรูปธรรม เมื่อนำทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติอย่างจริงจัง รวมทั้งยึดหลักการพัฒนาประเทศตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเคร่งครัด จะทำให้เป็นการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างยั่งยืนต่อไป

ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ได้ร่วมสนองพระราชดำริภายใต้โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 เป็นต้นมา โดยดำเนินการตามแนวทางทฤษฎีใหม่ประกอบด้วยพื้นที่ 4 กิจกรรม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30 : 30 : 30 : 10 คือ พื้นที่สระน้ำ พื้นที่นาข้าว พื้นที่ปลูกไม้ผล พืชไร่ พืชผัก และที่อยู่อาศัย และอื่น ๆ ซึ่งสัดส่วนนี้สามารถปรับเปลี่ยนหรือยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ เน้นการดำเนินงานแบบการผลิตเพื่อยังชีพ มีผลผลิตพอมือพอกินตลอดปี หากมีผลผลิตเหลืออาจนำมาจำหน่าย หรือแปรรูปภายในพื้นที่โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ของศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี โดยให้ความรู้ การสาธิตกับเกษตรกรและผู้สนใจศึกษา ตลอดจนมีการขยายผลโดยเกษตรกรและผู้สนใจสามารถนำรูปแบบการปฏิบัติในกิจกรรมต่าง ๆ จากสภาพพื้นที่จริงไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้กับการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ของตนเอง เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นต่อไปได้ นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างจิตสำนึกในเรื่องของทฤษฎีใหม่ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับเยาวชน เกษตรกร และผู้สนใจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแหล่งศึกษาดูงาน ฝึกอบรม แหล่งเรียนรู้ และบริการข้อมูลทางวิชาการด้านพืช และเป็นต้นแบบให้เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงได้ศึกษา เรียนรู้ และนำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ดีขึ้น
2. เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรและสามารถนำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร ทั้งด้านพันธุ์พืช เทคโนโลยีการผลิตพืช การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ ไปใช้ในการปฏิบัติจริงได้
3. เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
4. เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

วิธีการดำเนินการ

อุปกรณ์

1. พันธุ์พืชชนิดต่างๆ (ท่อนพันธุ์ เมล็ดพันธุ์ และกิ่งพันธุ์) ได้แก่ ข้าว ไม้ผล พืชผัก พืชไร่
2. พันธุ์ปลา เช่น ปลานิล ปลาดุก ปลาตะเพียน ปลายี่สก
3. ก้อนเชื้อเห็ด
4. ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด และปุ๋ยชีวภาพ (ไรโซเบียม PGPR 2 และ PGPR 1)
5. ปุ๋ยเคมี ได้แก่ ปุ๋ยเคมี 15-15-15 21-0-0 0-0-60
6. สารชีวภัณฑ์ ได้แก่ ไล่เดือนฝอย เมตาไรเซียม บีโตเลียมอยล์ สารสกัดสะเดา
7. แผลงตัวห้ำ ได้แก่ มวนเพศฉัตร แผลงหางหนีบ
8. สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ อะบาเม็กติน คาร์โบซัลแฟน บิวทาคลอร์ เมธิลยูจินอล และ มาลาโรออน
9. สารป้องกันกำจัดวัชพืช ได้แก่ อะลาคลอร์ กรัสม็อกโซน

10. อุปกรณ์ทางการเกษตรอื่น ๆ ได้แก่ กรรไกรตัดกิ่ง จอบ มีด เครื่องพ่นสาร สปริงเกลอร์ ระบบสายน้ำหยดฯ

วิธีการดำเนินการ

การจัดการดำเนินการโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ มีการดำเนินงานที่เน้นกิจกรรมต่างๆตามแนวคิดทฤษฎีใหม่ สามารถนำไปสู่การทำการเกษตรแบบยั่งยืน โดยมีการเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2552 มีการจัดตั้ง ปรับพื้นที่ให้เป็นไปตามสัดส่วนความเหมาะสมและพัฒนาศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่อย่างต่อเนื่อง โดยปรับพื้นที่ตามสัดส่วนตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ดังนี้

ส่วนที่ 1 พื้นที่สระน้ำ (จำนวน 4 ไร่) เริ่มแรกจากการเลี้ยงปลาในกระชัง เช่น ปลาทับทิม ปลานิล ปลาตะเพียน และปลาดุกบ่อซีเมนต์ ปี 2559 ปรับเปลี่ยนมาเลี้ยงปลาเบญจพรรณในลักษณะบ่อแบบธรรมชาติ เนื่องจาก ต้นทุนการผลิตของปลาในกระชังสูงและปลาดุกบ่อซีเมนต์ดูแลยาก ได้ผลผลิตไม่คุ้มทุน

ภาพที่ 1 พื้นที่สระน้ำเริ่มแรก มีการเลี้ยงปลาชนิดต่าง ๆ ในกระชัง

ส่วนที่ 2 พื้นที่นาข้าว (จำนวน 3 ไร่) เริ่มแรกมีการปรับพื้นที่ปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 และข้าวพันธุ์ปทุมธานี 80 ปลูกเป็นข้าวนาปี และในปี 2559 เริ่มเปลี่ยนพันธุ์ข้าวจากปทุมธานี 80 เป็นข้าวพันธุ์ไรซ์เบอร์รี่ มีการปลูกพืชหลังนาได้แก่ ข้าวโพดข้าวเหนียว และหวานปอเทืองเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

ภาพที่ 2 พื้นที่นาข้าวเริ่มแรก ในโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

ส่วนที่ 3 พื้นที่ปลูกไม้ผล พืชไร่ พืชผัก (จำนวน 3.5 ไร่)

ไม้ผล เริ่มแรกปลูก แก้วมังกร ชมพู ฝรั่ง พุทรา ส้มโอ มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม และกล้วย ปี 2559 จากปัญหาศัตรูพืชระบาด (แมลงวันทอง) ในพุทรา ประกอบกับการลดการใช้สารเคมีจึงต้องปรับเปลี่ยนพืช โดยยกเลิกการปลูกพุทรา มีการเพิ่มจำนวนและสายพันธุ์ตามความต้องการของตลาด เช่น มีการเพิ่มมะม่วงน้ำดอกไม้ ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา เป็นต้น สำหรับพืชไร่ เริ่มแรกมีการปลูกอ้อยข้าวฟ่าง และข้าวโพดข้าวเหนียว เป็นต้น

ภาพที่ 3 พื้นที่ปลูกไม้ผล พืชไร่ พืชผัก เริ่มแรก ในโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

ส่วนที่ 4 ที่อยู่อาศัย และอื่น ๆ เริ่มแรกมีบ้านที่อยู่อาศัย โรงเรือนผักไฮโดรโปนิคส์ โรงเพาะเห็ด มะนาวในวงบ่อซีเมนต์ นอกจากนี้มีการเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ไก่เนื้อและห่าน และในปี 2559 เปลี่ยนจากการเลี้ยงไก่เนื้อและห่านเป็นเป็ดเนื้อ

ภาพที่ 4 พื้นที่ที่อยู่อาศัย และอื่น ๆ เริ่มแรก ในโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

ปัจจุบันมีการจัดแบ่งพื้นที่โดยมีการปรับเปลี่ยนสัดส่วนของพื้นที่จากพื้นที่เริ่มแรกของโครงการตามสภาพความเหมาะสมของกิจกรรมภายในพื้นที่ 10.5 ไร่ ซึ่งการดำเนินงานที่ยังคงตอบสนองแนวพระราชดำริ ทฤษฎีใหม่ ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

ดำเนินการจัดแบ่งพื้นที่ตามสภาพความเหมาะสม ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 พื้นที่สระน้ำ (จำนวน 2 ไร่)

ใช้พื้นที่บ่อน้ำ โดยขุดให้มีขนาดกว้าง 35 เมตร ยาว 58 เมตร ลึก 3 เมตร มีความจุน้ำ ประมาณ 6,090 ลูกบาศก์เมตร ใช้กักเก็บน้ำสำหรับการเลี้ยงปลาเบญจพรรณ โดยดำเนินการเลี้ยงปลานิล ปลาตะเพียน ปลายี่สก ฯ ในบ่อเลี้ยงแบบธรรมชาติ มีการให้อาหารปลาและอาหารธรรมชาติ บริเวณรอบบ่อน้ำ มีการอนุรักษ์ดินโดยการปลูกหญ้าแฝกพันธุ์พื้นเมืองและพันธุ์สงขลา 1 เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน การเลี้ยงปลาสามารถขยายผลผลิตทั้งรูปแบบปลาสดและปลาแดดเดียว

ส่วนที่ 2 พื้นที่นาข้าว (จำนวน 3 ไร่)

ดำเนินการปลูกข้าวนาปี พันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูกทั้งหมด 3 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 กข43 และไรซ์เบอร์รี่ มีการใช้ปุ๋ยชีวภาพ (PGPR 2) ปุ๋ยพืชสด (ແໜແດງ) ร่วมกับปุ๋ยเคมี (ครั้งที่ 1 สูตร 21-0-0 อัตรา 14 กก./ไร่, 18-46-0 อัตรา 17 กก./ไร่ และ 0-0-60 อัตรา 15 กก./ไร่ และครั้งที่ 2 สูตร 21-0-0 อัตรา 20 กก./ไร่ และ 0-0-60 อัตรา 10 กก./ไร่ เน้นการกำจัดวัชพืชและศัตรูพืชด้วยวิธีธรรมชาติ ร่วมกับการใช้สารเคมี ได้แก่ บิวทาคลอร์ อัตรา 100 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร และฟิโนซาพโรป พี เอช อัตรา 30 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร หลังจากมีการเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว ทำการไถกลบตอซังและเตรียมดินเพื่อการปลูกพืชไร่หลังจากนี้ ได้แก่ ข้าวโพด โดยไถพรวน ดิน 1-2 ครั้ง และปรับพื้นที่ ปลูกเป็นแถว ก่อนปลูกให้ใส่ปุ๋ย 46-0-0 อัตรา 5 กิโลกรัม/ไร่ และใส่อีกครั้งหลังปลูก ประมาณ 45 วัน อัตรา 15 กิโลกรัม/ไร่ โดยโรยปุ๋ยข้างต้นแล้วกลบปุ๋ย และให้น้ำทันที ให้น้ำอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และหยุดให้น้ำก่อนเก็บเกี่ยวประมาณ 1 สัปดาห์

ส่วนที่ 3 พื้นที่ปลูกไม้ผล พืชไร่ พืชผัก (จำนวน 4 ไร่)

ดำเนินการปลูกไม้ผลโดยปลูกแบบยกเป็นร่องสวน ปลูกไม้ผลชนิดต่าง ๆ ได้แก่ ชมพู ฝรั่ง ส้มโอ มะม่วงเขียวเสวย และมะม่วงน้ำดอกไม้ ใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยเคมีตามความต้องการของพืช กำจัดแมลงศัตรูพืชโดยเน้นการใช้สารชีวภัณฑ์ ได้แก่ บิวเวอร์เรีย และบีโตเลียมอย และสารเคมี อะบาเม็กติน และไซเพอร์เมทริน จะใช้หลังการตัดแต่งกิ่งไม้ผล ป้องกันการระบาดของแมลงศัตรูพืช และยังใช้น้ำหมักผลไม้ น้ำหมักหอยเชอร์รี่เพื่อบำรุงพืช สำหรับการปลูกพืชผักมีหลากหลายชนิดสลับหมุนเวียนตามฤดูกาล เป็นการหลีกเลี่ยง การระบาดของศัตรูพืช ใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยเคมีตามความต้องการของพืช กำจัดแมลงศัตรูพืช โดยเน้นการใช้สารชีวภัณฑ์ ได้แก่ ไล่เตียนฝอย บิวเวอร์เรีย ไตรโคเดอร์มา สารสกัดสะเดา น้ำหมักสมุนไพร พด.7 น้ำชಾಯาสูบ กำจัดวัชพืชโดยการถอนและตาก ในด้านพืชไร่มีการปลูกข้าวโพดข้าวเหนียว พันธุ์ข้าวโพดข้าวเหนียว ลูกผสม สวีทไวโอเล็ต และข้าวโพดข้าวเหนียวหวาน ปลูกในสภาพไร่ มีการใช้ปุ๋ยชีวภาพ (PGPR 1) โดยการคลุก เมล็ดก่อนปลูก กำจัดวัชพืช โดยการตาก และใช้สารคุมและกำจัดวัชพืชอะลาคลอร์อัตรา 40 ซีซี กับ กรัมมีออกโซน

อัตรา 100 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร ในครั้งแรกหลังปลูก เก็บเกี่ยวผลผลิตเพื่อบริโภคและจำหน่าย นอกจากนี้ยังมี โรงเรือนไฮโดรโปนิกส์ ขนาด 7×1.5 เมตร จำนวน 2 โรงเรือน มีการปลูกผักสลัด ผักคะน้า ผักคะน้าฮ่องกง คะน้า เห็ดหอม เป็นต้น และมะนาวในวงบ่อซีเมนต์ เพื่อบังคับให้มะนาวออกดอกและติดผลนอกฤดูกาล พันธุ์ที่เหมาะสม และนำมาปลูกปลูก ได้แก่ พันธุ์พีจิตร1 แป้นรำไพ และตาดิถี

ส่วนที่ 4 ที่อยู่อาศัย และอื่น ๆ (จำนวน 1.50 ไร่)

ประกอบด้วยบ้านที่อยู่อาศัยและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ได้แก่

- เล้าเปิด 1 หลัง ขนาด 3×6 เมตร ใช้เลี้ยงเปิด 3 รุ่น จำนวน 90 ตัว
- โรงเพาะเห็ด จำนวน 1 โรงเรือน ขนาด 4×4 เมตร ใช้เพาะเห็ด 2 รุ่นต่อปี จำนวน 1,400 ก้อนต่อรุ่น เห็ดที่ปลูก ได้แก่ เห็ดนางฟ้าภูฐานและเห็ดนางรม
- แปลงพืชสมุนไพร สามารถไว้ใช้ในการศึกษาและนำมาใช้ประโยชน์ในการรักษาตามสรรพคุณของแต่ละชนิดพืช

ภาพที่ 5 แผนผังแปลงโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

กิจกรรมที่ 2 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี มีกิจกรรม เพื่อเป็นการถ่ายทอด ให้ความรู้ และสนับสนุนเกษตรกรและผู้สนใจในการทำการเกษตรตามแนวคิด ทฤษฎีใหม่ ดังนี้

2.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยมีการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกปี เช่น หลักสูตรเกษตรทฤษฎีใหม่ การผลิตมะนาววงบ่อ การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ การผลิตผักไฮโดรโปนิกส์ แมลงศัตรูพืชและการป้องกันกำจัด เป็นต้น โดยคัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจและมีความพร้อมในการนำหลัก ของเกษตรทฤษฎีใหม่ไปใช้ เพื่อให้การอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกิดประสิทธิภาพอย่างเต็มที่

2.2 การศึกษาดูงานและเยี่ยมชม

เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจ สามารถศึกษาดูงานและเยี่ยมชมโครงการ ศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบในการปฏิบัติในรูปแบบเกษตร ทฤษฎีใหม่ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเจ้าหน้าที่ให้การแนะนำและให้คำปรึกษาแก่ผู้ที่มาศึกษาดูงาน และเยี่ยมชม

2.3 การเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ และการผลิตสื่อ/โสตทัศนูปกรณ์เกี่ยวกับเกษตร ทฤษฎีใหม่

ดำเนินการบรรยายและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่และเรื่องอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้อง โดยเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรและคณะผู้เยี่ยมชมจาก หน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

2.4 การผลิตและขยายพันธุ์พืช

ดำเนินการเพาะกล้า/ปักชำ/ตอนกิ่ง พันธุ์พืชผัก ไม้ผล เพื่อแจกจ่ายให้กับเกษตรกรและผู้ที่มา เยี่ยมชม ไม่ต่ำกว่า 500 ต้นต่อปี

2.5 การใช้และถ่ายทอดเทคโนโลยีกรมวิชาการเกษตร

จากการที่กรมวิชาการเกษตรได้มีการวิจัยและนำเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ มาเผยแพร่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์นั้น ศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ได้มีการนำเทคโนโลยี ของกรมวิชาการเกษตรมาใช้ มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติใช้ให้กับเกษตรกรและผู้ ที่สนใจ ได้แก่

- การใช้ชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี เช่น ไล่เดือนฝอย เมตาไรเซียม
- การใช้ปุ๋ยชีวภาพ เช่น ไรโซเบียมถั่วลิสง ฟิซีฟิอาร์วัน ฟิซีฟิอาร์ทู
- การใช้แมลงตัวห้ำ เช่น มวนเพศฉมาต แมลงหางหนีบ

- การป้องกันกำจัดหนอนแมลงวันผลไม้โดยใช้กับดัก

2.6 การแปรรูปผลผลิต

ดำเนินการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่มีตามฤดูกาล โดยแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิต และเป็นการช่วยถนอมอาหารให้สามารถเก็บไว้บริโภคได้นาน เป็นแบบอย่างและสามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่เกษตรกรไว้ผลิตบริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายได้ ผลผลิตที่ทำการแปรรูป ได้แก่ ผักกาดเขียวปลี หน่อไม้ เห็ดมะเขือเทศ ถั่วฝักยาว และปลานิล

กิจกรรมที่ 3 การขยายผลสู่เกษตรกร

จากการดำเนินการจัดการฝึกอบรมเป็นประจำทุกปี และจากการที่มีเกษตรกรและผู้สนใจ เข้าศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ เกษตรกรได้รับความรู้ และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเกษตรกรในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงได้นำองค์ความรู้และรูปแบบกิจกรรม เรื่องแนวคิดทฤษฎีใหม่ไปปรับปฏิบัติใช้ในพื้นที่ของตนเอง โดยมีกรให้ความรู้และคำปรึกษาแก่กลุ่มเกษตรกรผู้ ที่สนใจอย่างต่อเนื่อง

เวลาและสถานที่ดำเนินการ

ดำเนินงานระหว่างเดือนตุลาคม 2551-ปัจจุบัน โดยดำเนินงานในแปลงศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี อ.อุทุมพร จ.สุพรรณบุรี

ผลและวิจารณ์ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ 1 การดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

ส่วนที่ 1 พื้นที่สระน้ำ (จำนวน 2 ไร่)

จากการดำเนินการเลี้ยงปลานิล ปลาตะเพียน ปลายี่สก และปลาธรรมชาติชนิดอื่น ๆ ในบ่อเลี้ยงแบบธรรมชาติ ได้ผลผลิตรวม 492 กิโลกรัมต่อบ่อ โดยในปี 2561 สามารถสร้างรายได้ 15,579.50 บาท

ภาพที่ 6 พื้นที่สระน้ำ ที่มีการเลี้ยงปลาพันธุ์ต่างๆ ในแปลงศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

ส่วนที่ 2 พื้นที่นาข้าว (จำนวน 3 ไร่)

จากการดำเนินการปลูกข้าว มีรายได้จากการปลูกข้าวพันธุ์ กข 43 ไรซ์เบอร์รี่ และข้าวดอกมะลิ 105 โดยข้าวพันธุ์ กข43 ได้ผลผลิตเฉลี่ย 500.00 กก./ไร่ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ได้ผลผลิตเฉลี่ย 484.00 กก./ไร่ และข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 ได้ผลผลิตเฉลี่ย 313.34 กก./ไร่ โดยในปี 2561 สามารถสร้างรายได้รวม 5,974 บาท นอกจากนี้ มีการปลูกพืชไร่หลังนา ได้แก่ ข้าวโพดชัณษา 84-1 ข้าวเหนียวสวีทไวโอเล็ต และมีการปลูกพืชเพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน เช่น ถั่วลิสง ไทนาน 9 และปอเทือง เป็นต้น สร้างรายได้รวม 5,558 บาท รวมรายได้ในกิจกรรมพื้นที่นาข้าวทั้งสิ้น 11,532 บาท (ตารางที่ 1) นอกจากการปลูกข้าวโพดหลังนาทำให้เกิดการมีรายได้ต่อเนื่องแล้ว ส่วนของต้นพืชหลังเก็บเกี่ยวสามารถไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสดเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน สามารถปรับความอุดมสมบูรณ์ของดินโดยเกิดเป็นอินทรีย์วัตถุในดินที่ช่วยปรับโครงสร้างทางเคมี ฟิสิกส์ของดินให้ดีขึ้น มีการปลูกพืชตระกูลถั่วที่สามารถสร้างรายได้และยังสามารถตรึงไนโตรเจนในดินทำให้เมื่อปลูกข้าวที่เป็นพืชหลักจะมีผลผลิตที่เพิ่มขึ้น ทำให้ลดต้นทุนการผลิตได้อย่างมากอีกด้วย

กข43

ข้าวดอกมะลิ 105

ไรซ์เบอร์รี่

ภาพที่ 7 นาข้าวที่มีการปลูกข้าวพันธุ์ต่างๆ ในแปลงศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

ภาพที่ 8 การสีข้าวและการบรรจุภัณฑ์ผลผลิตข้าวเพื่อการจำหน่ายและเป็นของที่ระลึก

ภาพที่ 9 การปลูกพืชไร่หลังนา(ข้าวโพด) และการปลูกพืชเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน(ปอเทือง ถั่วลิสง)

ส่วนที่ 3 พื้นที่ปลูกไม้ผล พืชไร่ พืชผัก (4 ไร่)

จากการดำเนินการทำให้มีรายได้ของกิจกรรมที่ 3 จากการปลูกพืชผักหลากหลายชนิดสลับหมุนเวียนตามฤดูกาล เช่น ผักกาดเขียวปลี ผักคะน้า ผักคะน้าฮ่องกง ผักกวางตุ้ง ผักกวางตุ้งฮ่องเต้ ผักบุ้ง ผักสลัด ชะอม มะเขือเปราะ มะเขือยาว ถั่วพู ถั่วฝักยาว เป็นต้น ในปี 2561 สร้างรายได้ในส่วนของพืชผัก เป็นเงิน 98,421.00 บาท และในส่วนของไม้ผล เช่น ชมพู ฝรั่ง ส้มโอ เป็นต้น สามารถสร้างรายได้ได้ 31,748.50 บาท และในส่วนของพืชไร่ เช่น ข้าวโพด มีรายได้ได้ 5,667.50 บาท รวมรายได้ของกิจกรรมการปลูกไม้ผล พืชไร่ พืชผักทั้งสิ้น 135,837.00 บาท (ตารางที่ 1)

ภาพที่ 10 ผลผลิตพืชผักต่าง ๆ ในแปลงศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

ภาพที่ 11 ผลผลิตพืชผักต่างๆ ในแปลงศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

ภาพที่ 12 ผลผลิตพืชผักต่าง ๆ ในแปลงศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

ภาพที่ 13 พื้นที่แปลงปลูกไม้ผล พืชไร่ พืชผักต่าง ๆ ในแปลงศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

ภาพที่ 14 พื้นที่แปลงปลูกไม้ผลและผลิตผลต่างๆ ในแปลงศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

ภาพที่ 15 โรงเรือนไฮโดรโปนิคส์ ที่มีการปลูกพืชผักสวนครัวต่างๆ ที่มีการปรับเปลี่ยนหมุนเวียน

ภาพที่ 16 มะนาวในลองซีเมนต์ พันธุ์ที่ปลูก ได้แก่ พันธุ์พิจิตร1 แป้นรำไพ และตาฮิติ

ส่วนที่ 4 ที่อยู่อาศัย และอื่นๆ (1.5 ไร่)

สำหรับบริเวณที่อยู่อาศัยประกอบด้วยบ้านที่อยู่อาศัยและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ได้แก่ โรงเรือนเพาะเห็ด ซึ่งมีการเพาะเห็ดชนิดต่าง ๆ เช่น เห็ดนางฟ้าภูฐาน เห็ดนางรม เป็นต้น สร้างรายได้ 26,271.50 บาท มีบริเวณ เล้าเป็ด ซึ่งทำให้เกิดรายได้จากการเลี้ยงเป็ดเนื้อ ในปี 2561 เป็นเงิน 10,864 บาท รวมรายได้ในกิจกรรมที่อยู่ อาศัยและอื่น ๆ ทั้งสิ้น 37,135.50 บาท นอกจากนี้ ยังมีส่วนของแปลงพืชสมุนไพร ที่สามารถไว้ใช้ในการศึกษา และนำมาใช้ประโยชน์ในการรักษาตามสรรพคุณของแต่ละชนิดพืชได้ ดังนี้

พืชสมุนไพร	สรรพคุณ	ส่วนที่ใช้เป็นยาและวิธีการใช้
ฟ้าทะลายโจร บอระเพ็ด	รักษาอาการไอและเจ็บคอ	นำใบฟ้าทะลายโจรสดตากแห้งในร่ม บดเป็นผงละเอียด นำมาปั้นเป็นยาลูกกลอน ขนาดปลายนิ้วก้อย ผึ่งลมให้แห้ง รับประทาน 3-6 เม็ด วันละ 4 ครั้ง 3 เวลา หลังอาหารและก่อนนอน
หญ้าหนวดแมว	รักษาอาการปัสสาวะขัด	นำใบและกิ่งแห้ง 4 กรัม มาชงด้วยน้ำร้อน 750 มิลลิลิตร ต้มน้ำขงต่างน้ำ ติดต่อกันนาน 1-6 เดือน
เขยตายแม่ยายปก	ถอนพิษจากแมลงมีพิษกัดต่อย เริ่ม งูสวัด	นำใบมาขยี้หรือบดผสมกับเหล้าขาวหรือแอลกอฮอล์หรือน้ำมะนาว ใช้เป็นยาทา
ข่า	รักษาอาการแน่น จุกเสียด	ใช้แห้งสาด 5 กรัม หรือแห้งแห้ง 2 กรัม ต้มกับน้ำจนเดือด รินน้ำดื่ม หรือใช้หัวข่าตำละเอียดผสมน้ำปูนใส 2 แก้ว นำมาดื่ม
ใบกะเพรา	ขับลม	ใช้ใบและยอด 1 กำมือ (น้ำหนักสดประมาณ 25 กรัมแห้ง) ประมาณ 4 กรัม ต้มเอาน้ำดื่ม เหมาะเป็นยาขับลมสำหรับเด็ก
ส้มป่อย	แก้ไอ ขับเสมหะ	ใบมีรสเปรี้ยวฝาดเล็กน้อย ใช้ต้มกับน้ำดื่ม หรือนำฝักมาปิ้งให้เหลือง ใช้ชงกับน้ำจิบกินเป็นยา
หนอนตายอยาก	แก้โรคผิวหนัง ผื่นคันตามร่างกาย และผิวหนังอักเสบ	นำรากประมาณ 50-100 กรัม มาต้มแล้วเอาน้ำใช้ล้างหรืออาบ
รางจืด	แก้ไข้ ถอนพิษยาเบื่อเมา แก้อ่อน ในกระหายน้ำ แก้ประจำเดือนไม่ ปกติ แก้ปวดหู	นำใบรางจืด 10-15 ใบ ใส่ น้ำพอท่วม จากนั้นต้มไฟปานกลางจนน้ำเดือด ตั้งทิ้งไว้ 15 นาที แล้วปิดไฟ กรองเอาแต่น้ำมาจิบเป็นชา ต้มวันละไม่เกิน 5 ครั้ง หรือล้างใบรางจืดให้สะอาด ก่อนนำมาเคี้ยวสดครั้งละ 4-5 ใบ
ตะไคร้หอม	ไล่ยุงและแมลง	ใช้ต้นตะไคร้หอม ทูบวางไว้ข้างๆ บริเวณที่อยู่
มะรุม	ดับพิษถอนไข้ แก้ปัสสาวะไม่ปกติ	นำยอดอ่อนมาลวกรับประทาน
อัญชัน	ขับปัสสาวะ เป็นยาระบาย	นำรากมาต้มดื่ม

ภาพที่ 17 บริเวณพื้นที่ที่อยู่อาศัยของโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

ภาพที่ 18 โรงเพาะเห็ด จำนวน 1 โรงเรือน เห็ดที่ปลูก ได้แก่ เห็ดนางฟ้า เห็ดนางรม เป็นต้น

ภาพที่ 19 แปลงพืชสมุนไพร ที่สามารถนำมาใช้ในการรักษาเบื้องต้นตามสรรพคุณของแต่ละชนิดพืช และบริเวณเล่าเปิด

ตารางที่ 1 บัญชีรายรับ รายจ่าย ของการดำเนินกิจกรรมโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ประจำปีงบประมาณ 2561

รายการ	รวม(บาท)
1. บัญชีฟาร์ม	
1.1 รายจ่าย	123,000.00
- ค่าวัสดุอุปกรณ์การเกษตร	59,014.50
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	63,985.50
1.2 รายรับ	200,084.00
- กิจกรรมสระน้ำ เช่น เลี้ยงปลา	15,579.50
ปลูกหญ้าแฝก	0.00
- กิจกรรมนาข้าว เช่น ปลูกข้าว	5,974.00
ปลูกพืชหลังนา	5,558.00
- กิจกรรมพืชผสมผสาน	
- ไม้ผล (มะม่วง 14 ต้น ส้มโอ 38 ต้น ชมพู่ทับทิมจันทร์ 15 ต้น ฝรั่ง 43 ต้น แก้วมังกร 12 ต้น กล้วยน้ำว่า 30ต้น และมะพร้าว 22 ต้น)	31,748.50
- พืชไร่ (ข้าวโพด จำนวน 9,800 ต้น)	5,667.50
- พืชผัก (จำนวน 2 แปลง และโรงเรือนไฮโดรโปนิกส์ จำนวน 2 โรงเรือน และมะนาววงบ่อซีเมนต์ 36 ต้น)	98,421.00
- กิจกรรมที่อยู่อาศัย	
เพาะเห็ด (จำนวน 2,800 ก้อน)	26,271.50
เลี้ยงสัตว์ (เป็ดเนื้อ จำนวน 90 ตัว)	10,864.00
1.3 รายได้ (1.2 - 1.1)	77,084.00

กิจกรรมที่ 2 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

2.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

ดำเนินการฝึกอบรมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ โดยการสร้างจิตสำนึกและให้มีการตระหนักถึงหลักของเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานปรัชญาของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปพัฒนาการเกษตรให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการสาธิตและเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ให้กับผู้เข้าร่วมอบรม ดำเนินการในปี 2556-2562 รวม 13 ครั้ง 11 หลักสูตร ซึ่งมีผู้เข้าอบรมประกอบด้วยเกษตรกร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย จากโรงเรียนต่าง ๆ และนักศึกษา สถาบันการศึกษาในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี และสุพรรณบุรี เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น

จำนวน 676 ราย ผลการฝึกอบรมในภาพรวม พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความสนใจ และกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลกับวิทยากร และผู้ร่วมอบรมด้วยกันอย่างดี (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 หลักสูตรการฝึกอบรมเกษตรกรโครงการ การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่”
ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี

ปี	หลักสูตร	วิทยากร	จำนวนเกษตรกร (ราย)
2556	การเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์	นางวาสนา วันดี นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี	50
	การปลูกผักแบบไฮโดรโปนิกส์	นายณรงค์ ย้อนใจทัน นักวิชาการเกษตร ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี	50
2557	การผลิตพืชปลอดภัยตามระบบGAPพืช	น.ส.ลัดดา จันทร์วงศ์ศรี นักวิชาการเกษตร ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี	50
	การใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพและ เหมาะสม	นางวาสนา วันดี นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี	50
2558	การทำปุ๋ยหมักแบบเติมอากาศย่อยสลาย เร็ว	นางวาสนา วันดี นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี	50
	การปลูกอ้อยคั้นน้ำตามระบบGAP	นายณรงค์ ย้อนใจทัน นักวิชาการเกษตร ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี	50
2559	การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธีและ การผลิตสารชีวภาพเพื่อใช้ในการเกษตร	นายสุวัฒน์ พูนพาล นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี	50
	การใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างถูกต้องและ เหมาะสม ศึกษาดูงาน	นายณรงค์ ย้อนใจทัน นักวิชาการเกษตร ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี	50
2560	การปลูกและการผลิตมะนาวนอกฤดู	นายเกษม สมศรี เกษตรกรผู้ปลูกมะนาว ที่ประสบความสำเร็จ	50

ปี	หลักสูตร	วิทยากร	จำนวนเกษตรกร (ราย)
2560	การปลูกและการผลิตมะนาวนอกฤดู	นายเกษา สมศรี เกษตรกรผู้ปลูกมะนาวที่ประสบ ความสำเร็จ	53
2561	การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีทางชีวภาพ	นายสุวัฒน์ พูนพาล นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยพืชไร่นุสรณ์บุรี	50
2562	แมลงศัตรูพืชผักและการป้องกันกำจัด	นายสุเทพ สหยา ข้าราชการบำนาญ(ด้านกัญญาวิทยา) กรมวิชาการเกษตร	73
	การผลิตผักไฮโดรโปนิกส์	นายธนฤติ สุวรรณฤดี เกษตรกร Young Smart Farmer	50

ภาพที่ 20 การอบรมเกษตรกรหลักสูตรต่างๆ ในโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่”
ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่นุสรณ์บุรี

2.2 การศึกษาดูงานและเยี่ยมชม

เกษตรกร หน่วยงานต่าง ๆ นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจศึกษาดูงาน และเยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้ฯ โดยมีการเผยแพร่ความรู้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบในการปฏิบัติในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมผู้เข้าเยี่ยมชมเฉลี่ยกว่า 500 รายต่อปี

ภาพที่ 21 เกษตรกร หน่วยงานต่างๆ และคณะนักเรียน นักศึกษา เข้าเยี่ยมชมและศึกษาดูงานโครงการ

2.3 การเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ และการผลิตสื่อ/สไลด์ทัศนูปกรณ์เกี่ยวกับเกษตร ทฤษฎีใหม่

ได้มีการบรรยายและการศึกษาดูงานตามแนวคิดทฤษฎีใหม่ ไม่ต่ำกว่าปีละ 2 ครั้ง และมีการจัดทำเอกสารพรรณพืชในโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ จำนวน 1,500 ฉบับต่อปี เพื่อแจกจ่ายให้กับเกษตรกรและประชาชนผู้สนใจ

2.4 การผลิตและขยายพันธุ์พืช

ได้มีการผลิตและขยายพันธุ์พืชโดยการเพาะกล้า ปักชำ ตอนกิ่ง พันธุ์พืช เพื่อให้เกษตรกร หน่วยงานต่าง ๆ และผู้ที่สนใจศึกษาเรียนรู้ เยี่ยมชมและสามารถนำกลับไปปฏิบัติด้วยตนเองได้ ประกอบด้วย ไม้ผล พืชผักสวนครัว ได้แก่ มะละกอ ถั่วพู มะเขือยาว มะเขือเหลือง มะเขือเปราะ พริกหอมมะเหยงียง พักเขี้ยว พริกขี้หนูสวน พริกเม็ดใหญ่ น้ำเต้าลูกเล็ก ชะอม มะเขือเทศราชินี ผักปรังเขียว ผักปรังแดง เสาวรส และมีการแจกจ่ายพันธุ์ไม้ จำนวนไม่ต่ำกว่า 500 ต้นต่อปี

2.5 การใช้เทคโนโลยีกรมวิชาการเกษตร

มีการนำเทคโนโลยีกรมวิชาการเกษตรมาปฏิบัติใช้ในโครงการฯ เพื่อเป็นแบบอย่างและถ่ายทอดสู่เกษตรกรได้ ดังนี้

- การใช้ชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี เช่น ไล่เดือนฝอย (ป้องกันกำจัดด้วงหมัดผัก หนอนใยผัก หนอนกระทู้ผัก และหนอนกระทู้หอม) เมตาไรเซียม (กำจัดด้วงแรดมะพร้าว)
- การใช้ปุ๋ยชีวภาพ เช่น ไรโซเบียมถั่วลิสง ฟิซีฟิอาร์วัน ฟิซีฟิอาร์ทู
- การใช้ตัวห้ำตัวเบียน ได้แก่ การใช้มวนเพศเมียตป้องกันกำจัดศัตรูพืช เช่น หนอนผีเสื้อ และแมลงหางหนีบป้องกันกำจัดศัตรูพืช เช่น แมลงค้ำหนามมะพร้าว เพลี้ยอ่อน
- การป้องกันกำจัดหนอนแมลงวันผลไม้ โดยใช้การวางกับดักเพื่อสำรวจปริมาณตัวผู้ของแมลงวันผลไม้ โดยใช้สารล่อเมธิลยูจินอลผสมสารกำจัดแมลงมาลาไรออน

2.6 การแปรรูปผลผลิต

ได้มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรชนิดต่างๆที่ผลิตได้ตามฤดูกาล โดยมีผลิตภัณฑ์จากการแปรรูป ได้แก่ ผักกาดดอง หน่อไม้ดอง เห็ดเค็ม มะเขือเทศเชื่อม ขนมหกถ้วย และปลาแดดเดียว

กิจกรรมที่ 3 การขยายผลสู่เกษตรกร

จากการที่เกษตรกรได้รับการอบรมและเยี่ยมชมโครงการ ได้มีการขยายผลไปสู่เกษตรกร โดยคัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจ ใฝ่รู้ ในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่มีการให้ความรู้และหลักการในเรื่องของแนวคิดทฤษฎีใหม่ ส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ การสนับสนุนและให้ความรู้เรื่องการใช้สารชีวภัณฑ์ มีการสนับสนุนพันธุ์พืชเพื่อการเพาะปลูก การขยายผลสู่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯซึ่งมีทั้งเกษตรกรที่ปฏิบัติได้ตามแนวคิดทฤษฎีใหม่และเกษตรกรที่นำไปปรับใช้แบบเกษตรผสมผสาน โดยในปี 2560-61 มีการขยายผลสู่เกษตรกรจำนวน 5 ราย เป็นพื้นที่ในจังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน 1 ราย และพื้นที่ในจังหวัดกาญจนบุรีจำนวน 4 ราย และปี 2562 ขยายผลสู่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯจำนวน 5 ราย ในพื้นที่ จังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งสิ้น 10 ราย ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลเกษตรกรที่ขยายผลจากโครงการพบว่า เกษตรกรมีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตสามารถพึ่งพาตนเองได้จากการมีผลผลิตต่าง ๆ ไว้บริโภคในครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง ลดค่าใช้จ่าย และสามารถขยายผลผลิต ที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด ตลอดจนมีสุขภาพร่างกายที่ดีขึ้นจากการหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีมาใช้สารชีวภัณฑ์ ต่าง ๆ อีกทั้งยังมีแหล่งน้ำไว้ใช้อย่างพอเพียงในฤดูแล้ง โดยเกษตรกรที่ขยายผล มีดังนี้

ลำดับ	ปี	รายชื่อ	การเข้ารับอบรม/การศึกษา ดูงาน จากศูนย์เรียนรู้ฯ	ที่อยู่	พื้นที่ (ไร่)	กิจกรรม
1	2560	นางทุเรียน ขจรดี	อบรมหลักสูตร การปลูก และการผลิตมะนาวนอกฤดู	283 ม.4 ต.ดอนแสลบ อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี	8.00	เกษตรทฤษฎีใหม่ (สระน้ำ ทำนา พืชผัก ไม้ผล)
2	2560	นางปภาดา วิจิตรศักดิ์	อบรมหลักสูตร การปลูก และการผลิตมะนาวนอกฤดู	2 ม.4 ต.ดอนแสลบ อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี	0.50	เกษตรทฤษฎีใหม่ (สระน้ำ ทำนา พืชผัก ไม้ผล)
3	2560	นางลำไย ภูมิบำรุง	อบรมหลักสูตร การปลูก และการผลิตมะนาวนอกฤดู	299/1 ม.4 ต.ดอนแสลบ อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี	0.50	เกษตรทฤษฎีใหม่ (สระน้ำ ทำนา พืชผัก ไม้ผล)
4	2560	นางกาญจนา ภูระหงษ์	อบรมหลักสูตร การปลูก และการผลิตมะนาวนอกฤดู	235 ม.1 ต.รางหวาย อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี	2.25	เกษตรผสมผสาน (สระน้ำ พืชผัก ไม้ผล)
5	2560	นายไพบูรณ์ เณรจาทิ	อบรมหลักสูตร การปลูก และการผลิตมะนาวนอกฤดู	37 ม.1 ต.บ้านไช้ อ.อุทัย จ.สุพรรณบุรี	10.00	เกษตรผสมผสาน (พืชผัก ไม้ผล)
6	2562	นางเฉลียว ศรีวิเชียร	อบรมหลักสูตร 1. การป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีทางชีวภาพ 2. แมลงศัตรูพืชผักและการ ป้องกันกำจัด 3. การผลิตผักไฮโดรโปนิคส์	210 ม.30 ต.ปลายนา อ.ศรีประจันต์ จ.สุพรรณบุรี	22.00	เกษตรทฤษฎีใหม่ (สระน้ำ ทำนา พืชผัก ไม้ผล)
7	2562	นางพรรณนิภา ศรีธรรวานิช	ศึกษาดูงานและเยี่ยมชม โครงการศูนย์เรียนรู้ฯ	234 ม.6 ต.บ้านไช้ อ.อุทัย จ.สุพรรณบุรี	19.00	เกษตรทฤษฎีใหม่ (สระน้ำ ทำนา พืชผัก ไม้ผล)

ลำดับ	ปี	รายชื่อ	การเข้ารับอบรม/การศึกษา ดูงาน จากศูนย์เรียนรู้ฯ	ที่อยู่	พื้นที่ (ไร่)	กิจกรรม
8	2562	นางอมร วงษา	ศึกษาดูงานและเยี่ยมชม โครงการศูนย์เรียนรู้ฯ	678 ม.6 ต.จรเข้สามพัน อ.อุ้มทอง จ.สุพรรณบุรี	6.00	เกษตรทฤษฎีใหม่ (สระน้ำ ทำนา พืชผัก ไม้ผล)
9	2562	นายวานิช เลียนเพชร	ศึกษาดูงานและเยี่ยมชม โครงการศูนย์เรียนรู้ฯ	240 ม.6 ต.บ้านดอน อ.อุ้มทอง จ.สุพรรณบุรี	8.50	เกษตรทฤษฎีใหม่ (สระน้ำ ทำนา พืชผัก ไม้ผล)
10	2562	นายมานิตย์ แทนเพชร	ศึกษาดูงานและเยี่ยมชม โครงการศูนย์เรียนรู้ฯ	95 ม.9 ต.บ้านดอน อ.อุ้มทอง จ.สุพรรณบุรี	17.00	เกษตรทฤษฎีใหม่ (สระน้ำ ทำนา พืชผัก ไม้ผล)

สรุปผลการดำเนินงาน

การดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ โดยศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี มีการดำเนินกิจกรรมตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยมีการแบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน ตามอัตราส่วน 30 : 30 : 30 : 10 ได้แก่ พื้นที่สระน้ำ พื้นที่นาข้าว พื้นที่ปลูกไม้ผล พืชไร่ พืชผัก และที่อยู่อาศัยและอื่น ๆ ซึ่งสามารถปรับสัดส่วนให้เหมาะสมตามแต่ละสภาพพื้นที่ได้ เป็นการดำเนินการให้มีความพอเพียงที่จะเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ซึ่งได้มีการให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับเกษตรกร เยาวชน และประชาชนทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษาและรับความรู้ในการดำเนินการทั้ง 4 กิจกรรม และสามารถเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติได้ ทั้งในเรื่องแนวคิดทฤษฎีใหม่ การนำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรไปประยุกต์ใช้ ตลอดระยะเวลา 10 ปีของการดำเนินงาน มีผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ไม่น้อยกว่า 500 รายต่อปี มีการจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้กับเกษตรกรและผู้ที่มีสนใจเป็นประจำทุกปี และเมื่อเกษตรกรได้รับการอบรมแล้วสามารถนำไปปรับใช้กับการทำการเกษตรของตนเองได้ ทำให้มีการขยายผลสู่เกษตรกรในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง และได้มีการสนับสนุนเกษตรกรเรื่องเมล็ดพันธุ์ กล้าพันธุ์ผัก และพันธุ์ไม้ผล ปุ๋ยหมักเติมอากาศ ปุ๋ยชีวภาพให้กับเกษตรกร เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เกษตรกรสามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงและผันผวนตลอดเวลา มีผลตอบแทนที่ทำให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาและดำรงชีวิตได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน

การนำไปใช้ประโยชน์และการขยายผล

1. ได้เผยแพร่ความรู้และสร้างจิตสำนึกในเรื่องของความพอเพียงตามรูปแบบของศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ให้กับเกษตรกร เยาวชน และประชาชนผู้ที่มีสนใจได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อการดำรงชีวิต ตลอดจนเป็นการน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงพระราชทาน "ทฤษฎีใหม่" สำหรับเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ได้จัดทำแปลงโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ให้เป็นแหล่งศึกษาดูงาน แหล่งเรียนรู้ และบริการข้อมูลทางวิชาการด้านพืช เป็นต้นแบบให้เกษตรกรในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงได้ศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สามารถนำไปปฏิบัติและปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง ทำให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีการคำนึงถึงระบบการเกษตรและการปลูกพืชหมุนเวียนที่สามารถเป็นแหล่งสร้างรายได้จากผลผลิตและผลิตภัณฑ์ให้กับครัวเรือนได้อย่างต่อเนื่อง

3. ได้เผยแพร่ผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรและเกษตรกรสามารถนำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร ทั้งด้านพันธุ์พืช เทคโนโลยีการผลิตพืช การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ ไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติในพื้นที่จริงของตนเองได้

4. ได้มีการขยายผลไปสู่เกษตรกรที่มีความพร้อมและสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติได้ในพื้นที่จริง ซึ่งเป็นเกษตรกรที่ได้รับการอบรมและเยี่ยมชมโครงการ โดยเกษตรกรสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง มีการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดทำให้สามารถพึ่งพาตนเองและสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับครอบครัวได้ โดยมีการขยายผลไปสู่เกษตรกรในจังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 10 ราย

5. ได้แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่เยาวชนและประชาชนทั่วไปสามารถเข้ามาท่องเที่ยว เยี่ยมชม และได้รับความรู้ความเข้าใจในหลักการแนวคิดทฤษฎีใหม่และได้แนวคิดที่นำไปปฏิบัติใช้ในครัวเรือน เป็นการสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังในเรื่องของความเป็นอยู่อย่างพอเพียง

บรรณานุกรม

นิรนาม. 2559. **คู่มือการปฏิบัติงานกิจกรรมส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่**. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. ภายใต้โครงการส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองวโรกาสสมเด็จพร 70 ปี. 9 มิถุนายน. 2559.กรุงเทพฯ. 15 หน้า.

นิรนาม. 2562. **โครงการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**. สำนักงานเขตดุสิต. สืบค้นจาก

<http://www.bangkok.go.th/dusit>. 25 มกราคม 2562.

นิรนาม. 2562. **ทฤษฎีใหม่**. มูลนิธิชัยพัฒนา. สืบค้นจาก <http://www.chaipat.or.th/2010-06-03-08-08-09.html> . 25 มกราคม 2562.

ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ 1 ผลผลิตของกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริ
ทฤษฎีใหม่ ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ประจำปีงบประมาณ 2561

ลำดับที่	กิจกรรมที่ดำเนินการ	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตของกิจกรรม	
			ผลผลิต ทั้งหมด (กก.)	ผลผลิต/เฉลี่ย (กก./ไร่)
1	ส่วนที่ 1 พื้นที่สระน้ำ	2.0		
	1.1 การเลี้ยงปลา		492.00	-
2	ส่วนที่ 2 พื้นที่นาข้าว	3.0	1,204.00	401.34
	2.1 ปลูกข้าวพันธุ์ กข43	0.5	250.00	500.00
	2.2 ปลูกข้าวพันธุ์ไรซ์เบอร์รี่	1.0	484.00	484.00
	2.3 ปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105	1.5	470.00	313.34
3	ส่วนที่ 3 ไม้ผล พืชไร่ พืชผัก	4.0		
	3.1 ไม้ผล (มะม่วง 14 ต้น ส้มโอ 38 ต้น ชมพูทับทิมจันทร์ 15 ต้น ฝรั่ง 43 ต้น แก้วมังกร 12 ต้น กล้วยน้ำว้า 30ต้น และมะพร้าว 22 ต้น)	1.5	1,598.00	1,065.33
	3.2 พืชไร่ (ข้าวโพด จำนวน 9,800 ต้น)	1.5	810.00	540.00
	3.3 พืชผัก(จำนวน 2 แปลง และโรงเรือน ผักไฮโดรโปนิคส์ จำนวน 2 โรงเรือน และ มะนาววงบ่อซีเมนต์ 36 ต้น)	1.0	3,687.00	3,687.00
4	ส่วนที่ 4 ที่อยู่อาศัยและอื่นๆ	1.5		
	4.1 เพาะเห็ด (จำนวน 2,800 ก้อน)		526.00	-
	4.2 เลี้ยงสัตว์ (เปิดเนื้อ จำนวน 90 ตัว)		180.00	-

ภาพผนวกที่ 1 การแปรรูปผลผลิตต่าง ๆ จากในโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่”